

Komunikační *karty*

Pět konkrétních postupů, jak dítě s rizikem neurovývojové vady podpořit v každodenní práci. **Nečekáte na diagnózu** — tyto techniky neuškodí žádnému dítěti, a rizikovému mohou zásadně pomoci.

01 <i>Sdílená pozornost</i> Schopnost zaměřit pozornost na totéž a o zážitek se podělit. Stavební kámen řeči a sociálního učení.	✓ Sedněte si k dítěti, ne nad něj. Ideálně tváří v tvář. ✓ Ukazujte na předmět prstem a pojmenujte: „Koukni, autíčko!“ ✓ Bublifuk, mýdlové bubliny — děti je často sledují společně s vámi.
02 <i>Komunikace</i> Méně je víc. Krátké, jasné věty s gestem mají větší efekt než dlouhé vysvětlování.	✓ Mluvte v krátkých, jasných větách. „Půjdeme ven.“ místo dlouhých souvětí. ✓ Doprovázejte slovo gestem. Ukažte na boty, když říkáte „obuj se“. ✓ Dejte dítěti čas. Někdy potřebuje 10 sekund na zpracování. Nevadí.
03 <i>Režim</i> Předvídatelnost není rigidita — je to bezpečí, ze kterého dítě teprve může objevovat.	✓ Stejný denní řád, stejné pořadí činností. ✓ Změny ohlašujte předem: „Za pět minut uklízíme.“ ✓ Stejná pravidla napříč pečujícími osobami. Jedna nedovolí, druhá ano — to dítě rozhodí.
04 <i>Smysly</i> Mnoho dětí s rizikem NVV vnímá smysly intenzivněji nebo méně. Sledujte reakci konkrétního dítěte.	CO POMÁHÁ ✓ Tichá místnost pro pauzu ✓ Sluchátka při hluku ✓ Měkký polštář, deka ✓ Stejně oblečení, které má rádo CO ZHORŠUJE ✗ Silné světlo, blikání ✗ Pevné objetí jako zklidnění ✗ Hodně lidí v malém prostoru ✗ Štítky a švy v oblečení
05 <i>Pochvala</i> Okamžitá. Konkrétní. Opravdová. Bez výjimky.	✓ Chvalte chování, ne osobnost: „Pěkně jsi to uklidil.“ místo „Jsi šikovný.“ ✓ Pochvala má smysl do 3 vteřin po žádoucím chování, ne za hodinu. ✓ Chvalte i drobné pokroky: „Podíval ses na mě! Děkuju.“